

УДК 633.15:63:527

Характеристика інтродукованих зразків кукурудзи (*Zea mays* L.) у зоні Південного Лісостепу України

С. М. Холод*, Л. Я. Харченко

Устимівська дослідна станція рослинництва Інституту рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН України, вул. Академіка Вавилова, 15, с. Устимівка, Глобинський р-н, Полтавська обл., 39074, Україна, *e-mail: svitlanakhod77@ukr.net

Мета. Оцінити інтродуковані зразки кукурудзи (*Zea mays* L.) різного еколого-географічного походження в умовах південної частини Лісостепу України за комплексом показників продуктивності, адаптивності та скласти їх опис. **Методи.** Польовий, лабораторний, узагальнення. **Результати.** Протягом 2021–2023 рр. в умовах Устимівської дослідної станції рослинництва Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН (Полтавська обл., 49°18'21"N, 33°13'56"E,) досліджували 32 нових зразки кукурудзи різного еколого-географічного походження. Вивчення інтродукованого матеріалу дало змогу виділити зразки кукурудзи за комплексом цінних ознак. У процесі вивчення нових зразків кукурудзи встановлено варіювання їх зернової продуктивності від 34,8 до 233,7 г, при цьому найпродуктивнішими були сорти 'Bardo des Dombes' (FRA), 'Oro Friulano', 'Grand Roux Basque' (ITA), 'Maiz Rojo Huelva' (ESP). Показники продуктивності рослини були високими завдяки як підвищеній кількості рядів зерен та зерен у ряду, озер-

неності качана так і масі 1000 зерен. Впродовж всього періоду дослідження найбільшу довжину та діаметр качана показали рослини таких зразків кукурудзи – 'AG 38', 'LH 185' (ESP), 'FP 19' (FRA), 'Freed White' (USA), 'M 14' (CZE). Найбільший рівень показника кількості зерен на качані зафіксовано у зразків кукурудзи 'Freed White' (707 шт.) (USA), 'M 14' (658 шт.) (CZE), 'Oro Friulano' (644 шт.) (ITA), 'Bardo des Dombes' (629 шт.) (FRA). Рослини зразків високі та дуже високі, із середнім прикріпленням качанів (до 1 м). Висота основного стебла варіює в межах 129–291 см. Зразки мали проміжний та розкидистий тип волоті, довгу (40–50 см), добре розгалужену мітелку (15–25 галузок), високу пілкоутворюючу здатність. Майже всі досліджені зразки виявилися середньостиглими (101–110 діб) і є оптимальними для зони Південного Лісостепу України. Найскоростиглішими (76 діб) були канадські сорти 'Dakota whiete flint', 'Smuh nose flint'. **Висновки.** Вищезазначені зразки можна рекомендувати як джерела цінних ознак для практичного використання в селекції, а також вони є придатними для вирощування в зоні Південного Лісостепу України.

Ключові слова: кукурудза; цінні господарські ознаки; продуктивність; качан; висота рослин; озерненість.

Svitlana Kholod

<http://orcid.org/0000-0002-2443-0879>

Lyubov Kharchenko

<http://orcid.org/0000-0002-3962-1416>